

Til BUU

Notat om it understøttelse og folkeskolereformen

I forbindelse med behandlingen af sagen om styring og opfølgning på folkeskolereformen (FSR) på mødet den 28.5.14 bad Gorm Gunnarsen (Ø) om et notat om, hvorledes it understøtter læringsmålene for det enkelte barn i FSR-sammenhæng.

I reformen er der særligt tre mål, som kan understøttes it-mæssigt:

1. Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige de kan
2. Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater
3. Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

It spiller i relation til disse mål en central rolle, især i forhold til:

Ad 1.

- **Arbejdet med læringsmål**
- **Tilgang til og udbuddet af digitale læremidler**

Ad 2.

- **Muligheder for hjælp og vejledning**
- **Understøttende og kompenserende hjælp for elever med særlige behov**

Ad 3.

- **Digital planlægning, samarbejde, videndeling og synliggørelse af undervisningen**

Arbejdet med læringsmål

Det påhviler den enkelte lærer at opstille mål for den enkelte elev. Dette sker ved at formulere konkrete mål for den enkelte elev på baggrund af de ministerielle fagmål og med udgangspunkt i den enkelte elevs seneste progression.

Læringsmål skal være konkrete, så eleven forstår sin udfordring og kan mærke hvornår den beherskes, og de skal være synlige for såvel elev som forældre.

Vi har i København valgt at understøtte dette arbejde med forskellige løsninger. Skolerne kan indtil videre frit benytte digitale elevplansværktøjer og læringsplatforme efter eget valg. Markedet for disse løsninger er i kraftig udvikling, og kvaliteten af produkterne er meget svingende. Sådan vil det være indtil Regeringens og KL's beskrivelser

08-10-2014

Sagsnr.
2014-0080885

Dokumentnr.
2014-0080885-19

Sagsbehandler
Karl-Erik Andersen

for den nationale løsning til Brugerportalen bliver kendt af de forskellige leverandører.

Brugerportalen bliver en fælles standardløsning for hele landet. Finansieringen af den grundlæggende arkitektur og de tilhørende integrationer til kommunale løsninger vil være indeholdt i årets finanslov. Den enkelte kommune skal senest i skoleåret 2016/17 implementere de funktioner, som er beskrevet i Strategi for Velfærd.

I planlægningsværktøjet knyttes læringsmålene direkte til undervisningsforløbene, de synliggøres dermed for såvel elever som forældre – hvilket i høj grad stimulerer eleven i dennes arbejde.

Udbuddet af digitale læremidler

Skolerne i København har adgang til rigtig mange digitale læremidler. Langt de fleste af disse har også tilknyttet læringsmål og feed back funktioner, som motiverer og som ifølge forskning er af største betydning for elevernes læring.

Skolerne er alle tilmeldt en fælles abonnementsordning, som dækker langt de fleste fag og alle klassetrin. Skolerne har i varieret omfang suppleret med yderligere materialer efter eget valg. Interessen og det store udbud stimuleres af den ministerielle tilskudsordning, som også eksisterer i 2015.

Digitale læremidler rummer i langt højere grad end analoge mulighed for undervisningsdifferentiering. Visse læremidler tilbyder det samme faglige indhold i forskellig sværhedsgrad, der er mulighed for ordforklaringer og oplæsning af svær tekst og den elev, som har brug for at få forklaringen eller øvelserne mere end en gang, kan vælge det.

Digitale læremidler kan udformes så de er meget inspirerende og fremstår levende og opgaverne autentiske. Det har stor betydning for elevernes motivation, men lige så stor betydning for den egentlige læring. Materialet kan indeholde filmsekvenser, sprog på originalsproget, animationer til anskuelse af komplicerede naturvidenskabelige processer, simulationsprægede undervisningsmidler, hvor hver elev spiller en ”rolle”, færdighedstræning med ”belønning” mm.

De digitale læremidler er tilgængelige fra en hvilken som helst device, blot der er netadgang. Det betyder, at det er lettere for elever at ”arbejde videre” hjemmefra, der er altid adgang til læsning, træning, opgaveløsning og egen ”snusen rundt”. Det rummer yderligere mulighed for fordybelse og inddragelse af forældre.

Flere gode digitale læremidler udmærker sig desuden ved at give eleverne mulighed for

- at besvare opgaver i samarbejde,

- at producere digitale besvarelser, som de kan være stolte af med lyd og billeder
- at indeholde evalueringsværktøj

Alle disse funktioner medvirker til at motivere og dygtiggøre eleverne.

It kan gøre elevens læring uafhængig af tid og sted. Alle elever og lærere i København har adgang til Office 365, som er en cloud service, der kan tilgås fra en vilkårlig computer. Løsningen er et supplement til de allerede nævnte faciliteter, den gør det muligt for elever at få respons og vejledning fra læreren direkte ind i det digitale dokument og for at samarbejde og producere i et elevfællesskab.

Ud over de faglige kompetencer skal eleverne kunne navigere i et medialisert samfund. Ikke mindst her er skolens digitale praksis afgørende. De skal kunne kommunikere elektronisk, søge informationer, tænke kritisk og producere, i det hele taget manøvrere elektronisk. Disse dimensioner er en væsentlig del af den digitale dannelse i skolen.

I København arbejder skoler med det innovative aspekt fx ved programmering og med de kreative muligheder, der ligger i at bruge billede- og videoproduktion, og der trænes sprog ved digital kommunikation med elever i andre lande.

Ad 2.

Muligheder for hjælp og vejledning

Det er ikke alle elever, der kan få lige meget hjælp hjemmefra. De digitale muligheder åbner for at den instruktion, vejledning eller faglige stof, eleven skal forstå, kan formidles via tekst, lyd og video. Dette kan komme elever, som ikke er de bedste læsere, til gode.

Læreren kan ved hjælp af digitale planlægningsværktøjer sammensætte sine undervisningsforløb og ”pakke” forløbene med forklaringer, opgaver, formulerede læringsmål, links til filmsekvenser, tekster, billeder osv. Har en elev ikke forstået forklaringerne første gang, kan han hente videovejledningen og se dem igen og igen.

I sin yderste konsekvens kan man bytte om på instruktion og lektier, ”flipped learning”. Læreren lægger sin instruktion online, nogle elever ser/læser den én gang, andre, der har det behov flere gange. Det er hjemmearbejdet. I skolen taler man kort om oplægget og instruktionerne, hvorefter eleverne går i gang med selve opgaveløsningen (regn stykkerne, skriv stilen, besvar opgaverne), hvor man så kan arbejde sammen og få lærerhjælp.

Understøttende og kompenserende hjælp for elever med særlige behov

Nogle elever har brug for særlig støtte i forhold til læsning. Tidligere har disse elever ikke i samme grad som nu kunne følges med resten af klassen, da manglende læsefærdighed blokerede.

Disse elever kan nu via programmer som Cd-ord og Intowords få hele eller dele af teksten læst op og deltage i det faglige fællesskab på lige fod.

Ad 3.

Digital planlægning, samarbejde, videndeling og synliggørelse af undervisningen

En af reformens forventninger er, at lærerne ved at arbejde mere sammen kan levere en bedre undervisning. Digitale planlægningsværktøjer optimerer lærernes mulighed for videndeling. Planlagte undervisningsforløb gemmes, deles og videreudvikles.

Tilliden til og trivslen i folkeskolen kan styrkes ved at skolen bliver mere synlig i forhold til sin kerneydelse og sine succeser her. De omtalte digitale planlægningsværktøjer og de digitale læremidler kan tilgås hjemmefra og vise forældre mere af hverdagen i form af stillede opgaver, elevprodukter og besvarelser samt efterfølgende evaluering. Digitaliseringen kan på den måde gøre hverdagen og elevens progression mere synlig.

Undervisning og læring er ikke bundet til tid og sted. Den digitale skole er åben, når der er mulighed for at gå på nettet. Det giver alle mulighed for at træne, fordybe sig, kommunikere og selv elever, som ikke har været i skole eller som bor langt fra hinanden, kan deltage i et læringsfællesskab online til gavn for både trivsel og læring.

Opsummerende kan man sige, at i takt med at flere og flere elever får adgang til onlineresourcer, og i takt med at lærerne underviser mere og mere med afsæt i læringsmål, vil det give lærere og elever langt større støtte i en mere og mere individuelt tilpasset læreproces samtidig med at mulighederne for samarbejde øges.

I forvaltningen arbejdes videre med det for øje at gøre denne udfordring håndterbar ved at finde og tilbyde de bedste ressourcer og gøre forandringsprocessen meningsfuld og overkommelig ved at tilbyde og understøtte kompetenceudvikling i form af kurser og deltagelse i lokale udviklingsprojekter.